

Mentorhandleiding keuzebegeleiding onderbouw lwoo

Wat is er nodig?

Wordt aangegeven per hoofdstuk. Bespreek dit vooraf bij elk hoofdstuk.

Studielast 10 lessen

Inleiding

Vmbo-ers kiezen aan het einde van het tweede leerjaar een sector en een afdeling. Deze keuzes zijn belangrijk voor het mbo en het beroep dat daarna volgt. In deze module leren ze uitgaan van wat ze willen, doen, kunnen en presteren. Door nadenken, onderzoeken, inventariseren en conclusies trekken, komen ze tot een besluit.

Werkwijze

1 Kiezen voor jezelf - 2 lessen

Nodig: optioneel, een tot tien computers met internetverbinding.

Eerste les

Neem de tijd om samen te lezen en te bespreken wat er staat op de voorplaat en bladzijde 2. Laat bij de legenda zien waar het portfolio staat, vertel waar het voor dient en hoe je er na afloop mee om wilt gaan. Wijs ook op de beroepenlijst op bladzijde 54, 55 en 56. Vertel over de keuzes die leerlingen aan het einde van het tweede jaar moeten maken en wie hen daarbij helpen. Laat leerlingen een aantal beroepen noemen die ze leuk vinden en schrijf die op het bord. Vul die aan met een paar die niet zijn genoemd, maar die jij leuk vindt en ook wel geschikt vindt voor leerlingen in deze groep; plak ze nog niet aan bepaalde leerlingen.

Laat ze daarna bladzijde 5 maken en doorwerken tot opdracht 6. Geef ze dan een stuk papier om de namen van de leerlingen vast op te schrijven voor *opdracht 6b*. Geef vijf minuten de tijd om een beroep te laten kiezen voor het uitbeelden.

Eventueel kun je als er tijd over is, wat filmclips laten zien over een paar genoemde beroepen via de websites in de legenda van bladzijde 2, of ze de opdracht geven zelf op die sites te zoeken naar interessante beroepen.

Tweede les

De rest van de bladzijde bespreken en laten kijken achter in de wegwijzer op bladzijde 54.

Zelfstandig door laten werken, alleen en met tweetallen. Wie klaar is, begint met het portfolio.

Aan het einde van de les opdrachten bespreken. Wie niet toe kwam aan het portfolio doet dit als huiswerk. Hou voldoende tijd over om te vertellen over de volgende les. Dat kan aan de hand van bladzijde 9. Het gaat over vrije tijd. Een opdracht is dat ze zelf een voorwerp laten zien dat te maken heeft met hun hobby. De docent zelf neemt dan een verrekijker mee, of vraagt er een bij de toa's.

Naar keuze kan ook in de tweede helft van deze les naar de beroepenfilms worden gekeken.

2 Kiezen voor vrije tijd - 2 lessen

Eerste les

Nodig: computers en cd-roms voor iedereen, een verrekijker, velletjes papier voor woordwebben van tweetallen, punaises of plakband.

Vraag na of controleer wie niet toekwam aan het portfolio. Laat in de agenda noteren wanneer het wel af moet zijn. *Opdracht 1* is voor de docent. Leg dan meteen iets uit over die hobby met een woordweb, zie opdracht 4. Geef bij de rest van de opdracht de beurt aan een paar tweetallen die iets hebben meegenomen. Bij *opdracht 2* moet wie niets heeft meegenomen misschien iets op weg geholpen worden. Wat zou je meegebracht hebben? Enzovoort.

Vraag naar de uitkomsten van *opdracht 3* en maak een notitie. Laat daarna doorwerken na verwijzing naar het woordweb op het bord of het vel papier dat je zelf hebt gemaakt van je hobby. Ergens op bladzijde 12 en 13 kan de eerste les eindigen. Oplossing rebus: Maak de klosuptest in de wegwijzer.

Reserveer minstens tien minuten voor het einde van de les voor een bespreking van de opgehangen woordwebben en eventueel andere opdrachten.

Tweede les

Nodig: computers en cd-roms voor iedereen.

Opdracht 8 en 9 hebben veel met elkaar te maken. Begin met een korte bespreking van 8 en gebruik daar het werk bij van de snelle leerlingen die 8 al af hebben. Daarna kan de opgave van 9 worden besproken voordat iedereen zelfstandig verder gaat. Wijs nadrukkelijk op het maken van opdracht 5, 6 en 7 van het portfolio. Dat kan eventueel als huiswerk worden opgegeven.

Nabespreking van de opdrachten kan, maar hoeft niet. Idem voorbespreking volgende hoofdstuk.

Kiezen voor sector en beroep - 2 lessen

Eerste les

Laat aan het begin van deze les iedereen er nog even het vakkenpakket van de bovenbouw bijhalen achterin bij de wegwijzer. Bespreek het en schrijf de vier sectoren op het bord. Breng ook de beroepsgerichte programma's ter sprake die op bladzijde 20 aan de orde komen. Laat de interessevragenlijst eventueel thuis afmaken.

Leerlingen moeten volgende les pasfoto's meenemen van hun ouders; zo niet, dan zelf een portret thuis maken.

Bespreek de uitslag van de interestetest in de komende lessen tijdens het zelfstandig werken. Doe dat in gesprekjes van maximaal vijf minuten met twee leerlingen tegelijk. Het belangrijkste daarbij is te noteren wat de uitslag is en wat hun mening daarover is. Is de sfeer voldoende veilig, dan kan het ook klassikaal gebeuren in het begin van de volgende les.

Tweede les

Nodig: lijm, schaar, tijdschriften, pasfoto's ouders/verzorgers en

Bespreek de grafiek klassikaal en leidt daarna het MC project interview in. Het ligt voor de hand dat ze dan eerst met het project beginnen. Wie klaar is, kan dan opdracht 11 helemaal afmaken. Bij twijfel indelen in tweetallen waarbij de een de ander kan helpen.

Is er genoeg tijd, dan klassikaal de vragen inventariseren en van commentaar voorzien, bijvoorbeeld: "Er zit geen vraag bij over de uitslag van je interestetest, ik wil wel dat ze iets over jou zeggen."

Huiswerk: ouders/verzorgers vragen stellen.

Kiezen voor vakken - 1 les

Nodig: schaar, lijm, tijdschriften, kleurpotloden, papier.

Informeel kort klassikaal naar het gemaakte huiswerk. Niet gelukt? Laatste kans voor de volgende les.

Opdracht 1: voorstel voor de tekeningen: engelse, duitse, franse vlag, driehoek, voetbal, erlemeier, weegschaaltje, bloem, schroevendraaier, vork, wereldbol, penseel.

Reserveer voor nabespreking van collages en opdracht 3 minstens een kwartier tot twintig minuten. Is er tijd over dan nog even een rondje favoriete beroepen.

Kiezen voor een leerweg - 2 lessen

Eerste les

Houdt de inleiding kort. Leg bladzijde 31 bijvoorbeeld alleen maar uit en leidt vraag 1 in. Daarna zelfstandig laten werken en circuleren. Opdracht 4 pas laten bespreken in de afsluiting van de les in het laatste kwartier, eventueel aanstippen wie in 11 nu anders kiest en wie niet en waarom.

Tweede les

Nodig: computers en cd-rom, viltstift, informatie beroepsgerichte programma's.

Nog een keer de beroepsgerichte programma's naar voren halen, daarna kan iedereen door met de andere opdrachten. Is er tijd dan kunnen vlotte leerlingen door naar bladzijde 44 en 45.

Kiezen voor de toekomst - 1 les

Nodig: informatie beroepsgerichte programma's, voorbeeld getuigschrift, vellen papier, ruimte genoeg om een kring, carré te maken.

Begin klassikaal, laat het getuigschrift zien. In de kring gaat het papier dus naar evenveel personen als er letters in de naam van een leerling zijn.

Portfolio en competentieladders

Laat in de laatste les portfolio en competentieladders helemaal afmaken en leg ook uit dat dit gebruikt wordt bij de gesprekken over de toekomstkeuzes.